

Tribunal del jurat

Ciudadans que fan de ciudadans

Els ciudadans podran exercir l'acció popular i participar en l'Administració de justícia mitjançant la institució del jurat, en la forma i en els processos penals que la llei determini, i en els tribunals consuetudinaris i tradicionals.

(Article 125 de la Constitució de 1978)

El 23 de novembre de l'any 1995 és la data d'entrada en vigor del mandat constitucional que estableix la participació dels ciudadans en l'Administració de justícia, formant part del tribunal del jurat.

1 | El tribunal del jurat és una institució democràtica

En cada període de llibertats democràtiques de la història de l'Estat espanyol s'ha creat la institució del jurat. Les constitucions de Cadis de 1812 i les de 1837, 1869 i 1931 estableixen el tribunal del jurat.

No és casual que en cada període de retrocés de les llibertats públiques s'hagi eliminat o restringit aquest tribunal.

L'última supressió es va produir el 1936.

2 | El tribunal del jurat fa possible que els ciudadans participin directament en l'Administració de justícia

L'article 23.1 de la Constitució espanyola regula la participació ciutadana en els assumptes públics. Amb la implantació del jurat es compleix l'article 125 de la Constitució, pel qual, a través del jurat, el ciutadà participa directament en l'Administració de justícia i en la seva funció essencial: jutjar.

El ciutadà no és representat en el tribunal del jurat com en els altres tribunals, sinó que és el tribunal mateix. Mitjançant el vot, el ciutadà participa en l'elecció dels qui han d'aprovar les lleis i dels seus governants. A través del tribunal del jurat, el ciutadà participa directament en l'aplicació de les lleis penals.

3 | El tribunal del jurat és una peça bàsica en la reforma de la justícia penal

Dels principis que l'inspiren arrencarà la reforma de lleis que faran que el procés penal sigui més igualitari, amb més garanties per a tots: acusadors, víctimes i acusats.

4 | Ser jurat és un dret però també és un deure

Participar en els assumptes públics és un dret constitucional del ciutadà, però també és una obligació cívica complir el deure de participació quan la llei ho disposa.

5 | Tothom pot ser jurat, llevat d'alguns casos d'incompatibilitat

Per jutjar un fet concret no fa falta *experiència*. N'hi ha prou amb els requisits que la llei estableix: ser espanyol i major d'edat, estar en el ple exercici dels drets polítics, saber llegir i escriure i tenir el domicili a la província on s'ha comès el delictes. L'experiència de jutjar enriqueix el sentit de ciutadania.

Mentre el jurat exerceix la seva funció té l'estatut de jutge. Conseqüentment, segons l'article 117 de la Constitució, ha d'actuar de conformitat amb els principis d'independència, responsabilitat i submissió a la llei, com també amb imparcialitat.

6 | Emetre el veredicté és la funció del tribunal del jurat. Dictar sentència de conformitat amb el veredicté és funció del magistrat president

El tribunal del jurat té com a funció emetre el veredicté en els judicis per delictes contra la vida humana, l'honor, la intimitat i el domicili, la llibertat i el medi ambient i pel delictes d'omissió del deure de socors,

així com pels delictes comesos pels funcionaris en l'exercici del seu càrrec.

Jutjar és expressar la convicció, adquirida presenciant la pràctica de les proves, sobre si l'acusat va participar en els fets delictius, sobre si és culpable i sobre si la seva actuació va ser justificada.

La convicció del tribunal del jurat és el resultat de la votació dels seus nou membres després de deliberar.

L'absolució de l'acusat o la seva condemna —i, en aquest cas, les penes aplicables— les estableix i pronuncia, en la sentència, el magistrat president del tribunal del jurat, no pas els jurats.

7 | La llei preveu la possibilitat d'excusar-se de ser jurat i enumera les incompatibilitats amb aquesta funció

La participació en el tribunal del jurat és un deure. Però la llei pretén que aquesta participació sigui al més acceptada possible i causi el menor perjudici possible al ciutadà, i per això preveu unes circumstàncies que poden eximir-lo de ser jurat. Les excuses al·legades se sotmeten a la comprovació i aprovació del jutge.

És, per exemple, un motiu d'exempció haver estat jurat en els quatre anys anteriors al moment de ser designat.

Hi ha també un seguit de causes d'incompatibilitat amb la funció de jurat relatives a circumstàncies personals, professionals, de càrrec i de parentiu.

8 | L'exercici de jurat és retribuït i dóna dret a indemnització

La llei pretén que el compliment del deure de ser jurat no signifiqui una càrrega econòmica per als ciutadans escollits. Així doncs, mentre el jurat compleix la seva funció, té dret a una retribució i a una indemnització, fixades per un reglament.

A més a més, amb relació al seu lloc de treball —tant si és a l'Administració com si no—, el desenvolupament de la funció de jurat es considera com el compliment d'un deure inexcusable de caràcter públic i personal.

9 | Un sorteig determina la llista de candidats a jurat

Per un sorteig entre les persones inscrites al cens electoral de la província s'elabora una llista de candidats a jurat, de la qual, també per sorteig, se n'extreu el nombre necessari perquè en cada judici es pugui constituir el tribunal del jurat.

Els sorteigs són públics i s'anuncien oportunament.

10 | Les audiències provincials de Catalunya faciliten informació sobre el tribunal del jurat

Per obtenir qualsevol informació relativa al tribunal del jurat, es pot consultar el web de l'Administració de justícia justicia.gencat.cat/tribunaldeljurat, telefonar o bé anar personalment a l'audiència provincial que correspongui.

Audiència Provincial de Barcelona Oficina del Jurat

Pg. Lluís Companys, s/n
08018 Barcelona

Audiència Provincial de Lleida Secretaria

C. Canyeret, núm. 1
25007 Lleida

Audiència Provincial de Girona Secretaria

Plaça Josep M. Lidón, núm. 1
17001 Girona

Audiència Provincial de Tarragona Secretaria

Av. President Lluís Companys, núm. 10
43005 Tarragona

Telèfon gratuït d'informació **900 292 292**
dies feiners, de 9 a 15 hores

Tots estem preparats per ser jurats: només cal ser ciutadà.

Tribunal del jurado

Ciudadanos que hacen de ciudadanos

Los ciudadanos podrán ejercer la acción popular y participar en la Administración de justicia mediante la institución del jurado, en la forma y en los procesos penales que la ley determine, y en los tribunales consuetudinarios y tradicionales.

(Artículo 125 de la Constitución de 1978)

El 23 de noviembre del año 1995 es la fecha de entrada en vigor del mandato constitucional que establece la participación de los ciudadanos en la Administración de justicia, formando parte del tribunal del jurado.

1 | El tribunal del jurado es una institución democrática

En cada periodo de libertades democráticas de la historia del Estado español se ha creado la institución del jurado. Las constituciones de Cádiz de 1812 y las de 1837, 1869 y 1931 establecían el tribunal del jurado.

No es casual que en cada periodo de retroceso de las libertades públicas se haya eliminado o restringido este tribunal.

La última supresión se produjo en 1936.

2 | El tribunal del jurado hace posible que los ciudadanos participen directamente en la Administración de justicia

El artículo 23.1 de la Constitución española regula la participación ciudadana en los asuntos públicos. Con la implantación del jurado se cumple el artículo 125 de la Constitución, por el cual a través del jurado el ciudadano participa directamente en la Administración de justicia y en su función esencial: juzgar.

El ciudadano no es representado en el tribunal del jurado como en los otros tribunales, sino que es el tribunal mismo. Mediante el voto, el ciudadano participa en la elección de los que tienen que aprobar las leyes y de sus gobernantes. A través del tribunal del jurado, el ciudadano participa directamente en la aplicación de las leyes penales.

3 | El tribunal del jurado es una pieza básica en la reforma de la justicia penal

De los principios que lo inspiran arrancará la reforma de leyes que harán que el proceso penal sea más igualitario, con más garantías para todos: acusadores, víctimas y acusados.

4 | Ser jurado es un derecho pero también es un deber

Participar en los asuntos públicos es un derecho constitucional del ciudadano, pero también es una obligación cívica cumplir el deber de participación cuando la ley lo establece.

5 | Todo el mundo puede ser jurado, salvo algunos casos de incompatibilidad

Para juzgar un hecho concreto no hace falta experiencia. Basta con los requisitos que la ley fija: ser español y mayor de edad, estar en el pleno ejercicio del derecho político, saber leer y escribir y tener el domicilio en la provincia donde se ha cometido el delito. La experiencia de juzgar enriquece el sentido de ciudadanía.

Mientras el jurado ejerce su función tiene el estatuto de juez. Por consiguiente, según el artículo 117 de la Constitución tiene que actuar conforme a los principios de independencia, responsabilidad y sumisión a la ley, así como con imparcialidad.

6 | Emitir el veredicto es la función del tribunal del jurado. Dictar sentencia de conformidad con el veredicto es función del magistrado presidente

El tribunal del jurado tiene como función emitir el veredicto en los juicios por delitos contra la vida

humana, el honor, la intimidad y el domicilio, la libertad y el medio ambiente y por el delito de omisión del deber de socorro, así como por los delitos cometidos por los funcionarios en el ejercicio de sus cargos.

Juzgar es expresar la convicción, adquirida presenciando la práctica de las pruebas, sobre si el acusado participó en los hechos delictivos, sobre si es culpable y sobre si su actuación fue justificada.

La convicción del tribunal del jurado es el resultado de la votación de sus nueve miembros después de deliberar.

La absolución del acusado o su condena —y, en este caso, las penas aplicables— las establece y pronuncia, en la sentencia, el magistrado presidente del tribunal del jurado, no los jurados.

7 | La ley prevé la posibilidad de excusarse de ser jurado y enumera las incompatibilidades con esta función

La participación en el tribunal del jurado es un deber. Pero la ley pretende que esta participación sea lo más aceptada posible y cause el menor perjuicio posible al ciudadano; por ello prevé unas circunstancias que pueden eximirlo de ser jurado. Las excusas se someten a la comprobación y aprobación del juez.

Es, por ejemplo, un motivo de exención haber sido jurado en los cuatro años anteriores al momento de ser designado.

Hay también una serie de causas de incompatibilidad con la función de jurado relativas a circunstancias personales, profesionales, de cargo y de parentesco.

8 | El ejercicio de jurado es retribuido y da derecho a indemnización

La ley pretende que el cumplimiento del deber de ser jurado no signifique una carga económica para los ciudadanos escogidos. Mientras el jurado cumple su función, tiene derecho a una retribución y a una indemnización, que fija un reglamento.

Además, con relación a su puesto de trabajo —sea o no sea en la Administración—, el desarrollo de la función de jurado se considera como cumplimiento de un deber inexcusable de carácter público y personal.

9 | Un sorteo determina la lista de candidatos a jurado

Por un sorteo entre las personas inscritas en el censo electoral de la provincia se elabora una lista de candidatos a jurado, de la cual, también por sorteo, se extrae el número de jurados necesario para que en cada juicio se constituya el tribunal del jurado.

Los sorteos son públicos y se anuncian oportunamente.

10 | Las audiencias provinciales de Cataluña facilitan información sobre el tribunal del jurado

Para obtener cualquier información relativa al tribunal del jurado, se puede consultar el web de la Administración de justicia justicia.gencat.cat/tribunaldeljurat, llamar por teléfono o bien ir personalmente a la audiencia provincial que corresponda.

Audiencia Provincial de Barcelona Oficina del Jurado

P.º Lluís Companys, s/n
08018 Barcelona

Audiencia Provincial de Lleida Secretaría

C. Canyeret, núm. 1
25007 Lleida

Audiencia Provincial de Girona Secretaría

Plaza Josep M. Lidón, núm. 1
17001 Girona

Audiencia Provincial de Tarragona Secretaría

Av. President Lluís Companys, núm. 10
43005 Tarragona

Teléfono gratuito de información **900 292 292**
días laborables, de 9 a 15 horas

Todos estamos preparados para ser jurados: sólo hace falta ser ciudadano.